

مؤسسی : ابن السری
مصطفی نامق

مدیری : ابن السری
احمد جودت

آشیان

ادبی ، علمی ، سیاسی ، اجتماعی ، فنی ، اخلاقی هفته لوق مجموعه در

پنجشنبه

برنجی جلد

نومرو ۶

برنجی سنه

۱۹ رمضان ۱۳۲۶

۲ تشرین اول ۱۳۲۴

استانبول

محل اداره سی : جفال اوغلنده دائره مخصوصه

مطبعه عامره

۱۳۲۴

بر ضیافت ... براستقلال ...

اون برتموزدن بری نه قدر تحولات!.. مناسه ترده، سیروزده، طویلرطنین آنداز اوله رق صدای حریتی اءلا واءلان ایتدیکی هنکاملرده روم ایلی ده بوتون بالقانلری تشکیل ایدن کانه عناصر آره سنده کی اومصافخدر، اومؤاخاتلر، اووفاق و آهنگ صدالری نه اولدی؟.. حالا اوایلک بایرام وشطارت کونلرنده اولدینی کبی فرط نیکیینی ایله لبریزمستی یز؟ ناصیدلر مزده برغبار تالم و آندیشه حکمفرما اولیوری؟.. ایشته شومقاله مزده دینلرک دوندیکی قدر بوکادائر بعض تقصیلات ویرمهک چالیشه جغز.

بلغارستان افکار عمومیهی، حریمزی پک زیاده آلتشلامش ایدی. بزدن کوردکلری پک صمیمی وخالصانه محبت وتوجهه عبوستله، اشمئزاز وجهله منابله ایده منلر ایدی. بوقدر صاف بر سائق وجدان ایله دست محبت اوزاتانلره تبسم ایله مقابله اتمک ممکن اوله باز ایدی. اونک ایچون بلغارستاندن استانبوله، سالنیکه طاقم طاقم زوار کلدی، ترکیادن ده عینی صورتله مقابله ایدلدی. اخوت، آهنگ، وفای وحی اتفاقدن بحث اولدی. دیرایکن برضیافت، مشوم برضیافت، هر ایکی طرفدن، خلتک بتون صمیمی فوران حس-یاتی ژنکدار ایدلدی. درعقب ابر تردد واندیشه بالقانک پک صیقی فاصلدلرله بلوطانان سمای لاجویردیسق قاپلادی. برکشوفدن دریغ طعام، زیر رماد آلتنده مختی اولان بتون انشلری میدان چیقاردی. کولله صاوورلدی. هر آن اشتهاله مهیا بر یانغین موجود اولدینی میدان چیقادی. حقیقت، الیم، عریان، بی امان حقیقت، نظرده تجسم ایتدی. واقعا اساس وعهد نقطه نظرندن حقلی ایدک. فقط شکل وصورت اجراجیه عجمی اولدیغمز اکلاشلدی. بتون اوروپا مطبوعاتی حقمزی تسلیم ایله برابر ناموسم ایش یاعش اولدیغمزی آکلاتدی. حقیقت! اوتوز سندن بری پامال اولش برعهدی احیا اتمک، حقوقزی جانلاندیره بیلک، بلغارستانه حدی طانیق ایچون صانکه بر فرصت بکله یورمش کبی طاوواندق. صانکه اُسکی حسا. بلرمزی تمیزلمک زمانی کلشدر. قلیچمکز قبضه سنده بولنان املزه سل سیف اتمدمز ایچون بوآن بحران نشاندن باشقه بر صره مز، وقتمز بوقش کبی

حرکت ايتدك . اوت ، بلغارستانه اوتوز سندن برى حس ايتدكى دت تابعيتى كنديسنه طانغه ، تعمير خسار ايتكه محتاج اولديغمز شو هسكايده آجى برصورتده احساس ايتمه نك هچ موسمى دكل ايدى . بوحقنى آرايان حكومت متبوعه، همان كشوفك آرقه سندن اردولرني كوندرمكه و آنى تكرار بر واليزك، برأويغزك مأمورى صفتيله كلوب قيو كتخدالق مقام حقيرنده او طور تغه قرار ويرمش اولق ايجاب ايدر ايدى . حال بوكه هر كس وحتى كشوف مسئله سنى ترتيب ايدنر بيله هرچه بادآباد حرب دكل، هرچه بادآباد صلح قراريني چوقدن اتخاذا ايتمشلر ايدى . حالاده بو قرار موجبجه حركت ايدىورلر .

اما ديه جكزكه بر حكومت مشروطه ، بر حكومت مستبده كى حقوقك جسته جسته سقوطيله نهايت صفره منجر اولسنه قائل اوله ماز. اونك ايچون يرينه وديعه اولان ملتك بو حقوقنى بى نقصان اوله رق محافظه ايله بونك ايچونده هر كسه وظائف و حقوقك حدودى تعيين ايتكله مكلفدر . اوت حكومت مشروطه من بونى ياعلى ، فقط قوتى تماميله درليوب طويلا دقن ، حريت حقيله تأسيس ايلدكدن ، بتون شعبات اداره يي لايقيه تنظيم ايتدكدن، مملكتك رفاه و ترقيسى بحق تأمين ايلدكدن صوكره ... يوقسه بر ظلم مديد ايله سرسم قالان ملتزك بو خواب كران غفلتدن بيدار اولسنى متعقب هنوز كوزلرني او غوشدير مقدمه اولدينى برصردده بتون عالمدن أسكى حسابلر ك تميزلنسنى ايسته مك، بو اويقوزماننده واقع اولان تعديلك، سرقترلر ، تجاوزلر ك غصبلك هپسى بردن دعوى ايتك، بودعوادن آز چوق متأثر اولانلر ك هپسنه ميدان اوقومق ديمك دكيدر؟ بو صورتله كنديلرني رؤيت حسابدن از چوق متأثر فرض ايدنر قوشقو- لانمازلرى؟ باقكز شيدى بلغارستان بزه نه ديور : « كشوف حادثه سى بزه اكلا . تدى كه قابينه كز بلغارستانى موقع حقيقى مذلته القايه قرار ويرمش . بزايسه اوقدر سندن برى اوقدر مشقتلرله الله ايتديكمز استقلالى تكرار قاپدير مامق ايسته دك . زيرا اكلا دق كه دور استبداد كزده اولدينى كى آت اوينا نه ميه جغز، حقيقتده فعلاً مستقل اولقله برابر عدم استقلال كده بخش ايتديكى فوائددن استفاده ايده ميه جكز، زمان كچنجه كنج تركيا بزي صارصه حق . تا ايتمزدن، روم ايلي شر- قيدن ، ويركولر مژدن ، مجبوريتلر مژدن بحث ايده جك ؛ ايسيمى بو كنج تركيا

قوتلنوب ، بزدن شو حسابلری ایسته مدن بز مقصد منی اجرا ایدم . ایلریده بوکی مذلتلرک تکررینه میدان ویریهلم . زیرا بو کشوف حادثه سی فنا بر مقدمه کورینیور .

بناءً علیه متبوعیتک بتون ثقلتی ، بونازک زمانده جفالرک هر دم تابعیت یوکی آتغه مهیا اولان دوش بی تحملنه وضع ایتمالی ایدک . وارسون بو منخوس ضیا فت اکسیک اوله ایدی . یوق مطلقاً و مطلقاً بویله بر سفره ترتینه احتیاج ، لزوم مبرم وقطعی وار ایدیه کشوف افسدی ایله برابر دیکر بعض معتبران آجانب و تبعه دعوت ایدمالی ایدی . بوضورتله مسئله اوستی قپالی کچمش اولور ایدی .

واقعا کشوف حادثه سی اولسه ایدی بلغارستان آتی ایجاد ایده جک ایدی . فقط اووقت یانغینک فیتی بی یاقش اولیه جق ، بلغارلره یوقاریده کی سوزلری سولتیه جک ، بارون دهرنتاله کشوف حادثه سی استقلاله سبب اولدی دیدیرتیه جک ایدک . هیچ اولمازسه براز ده ا وقت قازانه جق ایدک . (البادی اظم)

*
* *

کشوفدن صوکره شمندوفر مسئله سی ظهور ایدی . بلغارلر بونک ایچونده کشوف ایشی اولسه ایدی بز قوشقولانیه جق ، بناءً علیه استقلالمنی محافظه ایچون بو خطه وضع ید ایتیه جک ایدک ، دیورلر . ایشه کوریلور آ ، مسئله هپ دونوب طولاشوب شوضیافت دعوتنه منجر اولیور . حیاتک بر بوغار غوغاسندن عبارت اولدیغنی ادعا ایدنلر ایچون کشوفک آچ قالمسی بربر عارونین تشکیل ایدیور . فقط کشوف یمکک دکل ، اعتبار و شرفک حریصی ایدی ، شمندوفر مسئله سنده اساساً حقمن آشکار ، اودرجه ده که بلغارستان بیله حرکت واقعه سی مدافعه ایچون بی سروبن دلائل سردینه مجبور اولیور . بوشمندوفر مسئله سنده بلا استثنا هرکس وحقی اوروپا بیله بلغارلرک شیاریقلغنی ، غصب و تعدیسی تسلیم ایلدی . خط بزم تحت تصرفزده ، شرق شمندوفرلری قومپانیه سی مستأجر ، پاتیردی یه کورواتی یه بهانه اولان تعطیل أشغالک مبدائی ، مقدمه سی فایده یعنی بلغارستان عد ایدیلن طوپراقده . بونکله برابر بلغارستان نه دیدی ؟ — تعطیل اشغال استانبولک اشارتیه وقوعه کلدی . استانبولک اولیه بلغارستان خطوطنک

ایشلمه سی سلامتیز ، موجودیتیز ایچون مخاطره لی . بنساء علیه بو خطی تعطیل اشغال زماننده ایشلمه دیکم کبی بوندن سوکرده ایشلمه جکم ، اکر جانکیز ایسترایسه سرکله (قومپانیه ایله) مستأجر اولدیغکز حالدله بازارغه کیریشه جکم . بووضع بدم ، آتیآ وقوع بوله حق تعطیل اشغالاره قارشوده بئم ایچن برسینغورطه ، برتأمینا بدم . بوکولنج طرز محاکمه ، کیمسه بی بالطبع اقتناع ایده مدی . زیرا متصرف حقیقی میداننده طوریرکن مستأجرله بازارغه کیریشلمسی هیچ برقاعده حق ومنطقه توافق ایده من ایدی . مستأجرله مأجورک تصرفی حقنده دخی بازارلق ایتمه نك احوالی ، آدابی ، ارکانی واردر . جبراً برمستأجرک خانه سنه کیردکن صکره او مستأجره : « آی شمدی شو ایچنده او طوردیغک ، مال وملکک اولمیان - خانه بی تعیین ایتدیکم شو فیأت ایله بکا صات . » دیمک ، بیلهمیزکه هانکه محکمه وجدان واذعانه قرین قبول اوله بیلیردی . شمندوفر اداره سی بالطبع پروتستو ایتدیکی کبی شمندوفرک صاحبی اولان حکومت عثمانیه ایله شمندوفرده اُک چوق علاقه دار اولان اوستریا و المانیا حکومتلری دخی پروتستو ایتدیلر . مسئله درعقب برماهیت دولیه اکتساب ایتدی ؛ ایش علولندی ، مطبوعات جهان ستونلری بومسئله یه حصر ایتدیلر . نهایت صدر اعظم کامل پاشانک « بزى باریشدیره حق دوستلر بولنور » دیه لزومندن زیاده کووه نمش اولدیغی بالاخره ثابت اولان انکلاتره حقیقه توسط ایتدی . و طرفینه اولدیغجه معقول بر تکلیفده بولندی . شویله که : خط اول امرده شمندوفر قوه پانیاسنه تسلیم واعاده اولنه حق ایدی . آندن صکره باغارستان بونی صاتون آلق ایچون باب عالی ایله بازارغه کیریشه رک بونی یولبله ، صورت مشروعه ده متصرف حقیقیسندن کنندی رضاسیله صاتون آله حق ایدی .

ایشانک تصور و تحمینندن پک چوق زیاده توسع ایتدیکنی کوره رک ایلک خطوه آهانک شکنانه بی آتمش اولدیغنه بیک کره نادم اولان باب عالی ، بوسورت تسویه بی قبول وحق کشف حقنده دخی درسه عادتده لازمکلان معامله ترضیه کارانه بی اعطا اتمکه متایل اولدیغی برهنکامده شرق مسئله سنی تشکیل ایدن فجیع صحنه لرک برنجی پرده سی بردنبره قالدقرق یالکیز حقوقی پامال اولان ترکیه دکل ، بتون جهان مدنیت ده بسته حیرت قالدی .

بلغارستان پر نسی، پشته ده فرانسوا ژوزفدن مأذونیت کامله استحصال ایدر
ایتمز، بکرش وروسحق طریقله طرنویه ایندی. ایکی کون مقدم لوندرده کی
سفارت عثمانیه واسطه سیله تأمینات آلمش اولان باب عالی اویقوده ایدی. زیرا
بلغارستان خارجیه ناظری اوج کون اول: «استقلال می؟ شیریکی حالده خاطر مزدن بیله
کچمز» دیش ایدی. صوفیه ده کی انکاتره جنرال قونس-لوسی ده برنالدیه تأمینات
آلهرق حکومت متبوعه سنه اخبار ایتش واورده بونی سفارت مز واسطه سیله بزه
تبشیره شتاب ایتش ایدی. هیهات که دیپلوماتلغک حالا ایکی یوزلیک ویلانجیلقدن
عبارت اولدیغنه قانع اوله مامش ایدی. اونک ایچون ضربه استقلال بردنبره
قابندمزک، ملتیزک حضور و آسودکیسی صارصدی. ایلاک تأثر مز شاشقیلقدن
باشقه برشی دکل ایدی. اوستریانک بلغارستانی بویله بر مقدمه جیش کبی ایلری
سورمسی، ایرتسی کونی، نوی ضمیرینی دها کوزل فاش ایتک ایچون بر باشانج
ایدی. «برلین معاهده نامه سنی ایلاک بیتمان، بومبنای سیاسی به برنجی ضربه
اوران بلغارستان اولدی. بنده آنی تعقیب ایتدم، حصوله کلن اتفاقدن استفاده
چالیشدم، فنامی ایتدم؟ دیک ایچون ایدی.

بو استقلاله قارشی دولت عثمانیه پروتستو ایتدی. ذاتاً آلیشلمش برشی.
حقمزه تجاوز واقع اولدقجه پروتستونک جناح شفاعتیه صیغیر طور برز. دولترک
حسن حق شناسانه سنه مراجعت ایتدک. فقط دولترنه حال و وضعیته ایدیلر. وافعا
افکار عمومیه بلغارستانی همان اتفاق آرا ایله تقبیح ایلدی، معنا موقعیز مستحکمدر.
فقط ماده سفلی بروصیتده یز؟ ایشته بونقطه خاصه کوزه دلمکه لایقدر.

بزم قابنده مز بتون اوقاتی - تنسیقات ایله کچوروب طور دینی ائشاده اوروپا
دیپلوماتلری اویومامش لر، احوال جدیدیه قارشو متمادیاً ندیبرلر اتخاذا ایتش لر ایدی.
ملاقانلر، خصوصی محاوره لر، سیاحتلر، زیارتلر بربرینی ولی ایدیور ایدی.
ایشته بتون بولانلر بو صره لرده ترتیب ایدلدی. وفرانسه ژوزف، فردیناندک
ارقه سنی صیغایه رق هایدی کوریم سنی یولک آچیق اولسون. دیه تشیبع
ایلیش ایدی.

ایشته ایلولک یکریمی ایکنجی بازار ایرتسی کونی اوکلدن بر ساعت اول

اوينان قوه ديه بوضورتله ترتيب ايداش ايدى. بوضورتله بردن بره برامروايع قارشوسنده بولوندى. اوقى يانندن چيقيش كوردك. كشوفك سفره ده بولمى تصديق استقلال كى تاقى ايدر ايكن استقلال اعلان ايدبايوردى. دماطه پرنجه كيدر ايكن اوده كى باغوردن اولدى. نه عجب ديه لوماتاق؟ شاين دقتدر كه بلغارستان ايله بوزوشورسدى بى بارشديررلر، سوزنى كال تانى ومات ايله سويله بن سركار سياستى كامل پاشا، بارشديران هچ بردوست بوله مدقن ماعدا يانغينك بتون اوروپايه سرايت ايتى كى بروخامت قارشوسنده بولوندى واله وحيوان قالمشدر.

ايشته بزم بيسماي قلمز، تاليرانلرمز، مترنخلرمز، بيقونسفيلدرمز، ساليسبو. ريلرمز، بويله پارلاق موفقيتلىر استحصا ايدزلىر! زواللى مملكتىمز، اوتهدن برى بويله ديپلومات زوكوردلير، اوتهدن برى بصيرت خارجيه يه ملك رجالدن محرومدر. فقط كچهلم

بلغارستان پرنسى يالكىز قرالغى (چار ناييله) اعلان ايتكله اكثفا ايتدى. روم ايلي شرقى يده بلغارستانله توحيد ايتدى. بونك اهميتى پك بويوكدر. زيرا دولتمز بلغارستانك متبوعى فقط روم ايلي شرقينك حكمداريدر. پرنس بلغارستانده حائز امارتدر؛ روم ايلي شرقيده ايسه يالكىز واليدر. بو واليكى طوغريدن طوغرويه حكومت عثمانيه توجيه ايدر. پرنسلك ايسه بلغارستانك انخاي دولت عايه نك وسائر دولترك تصديق ايله اولور. براين معاهده نامه سنى آچارساق بلغارستانده كى حقوقك باشقه، روم ايلي شرقيده كى حقوقكده باشقه اولديغى كوريرز.

فقط مع التأسف بونلر هپ كاغد اوزرنده قالدى. حكومت سنيه بونجه سنهدن برى حقوقنه واقع اولان تجاروازه قارشو صوصدى طوردى. وظنمزه بلغارستان پوليتيقي سنجه اك بيوك جنايتى روم ايلي شرقينك الحقه سكوت ايتى اولدى. ۱۸۸۵ده روسيه داخل اولديغى حالده معتدد دوللر بى عسكر سويله بلغارستانك تادجى ايجون تشويق وترغب ايتدكلى وسعيد پاشا قاينده سى ده عسكر سوقي وبرنجى فرقونك اعزامى لزمى مكرراً تحت قراره آلدغى وحق غازى عثمان پاشا، عسكرك باشنه كچوب عون حقله مظفر اوله جغنى تامين ايلديكى حاله.

بوسوزلره حواله سمع اعتبار ايدلمدى. واوونى قايىنده منفرد الراى ومعارض
 قالان كامل پاشا، مقامه كچهره كيفيت الحاقى تصويب ومقامنى تحكيم ايدلى. اكر
 اووقت، روم ايل شريقنك الحافنه قوه جبريه ايله منعت ايدلمش اولسه ايدى
 بلغارستان اوقدر بويوميه جك، عسكرينى او درجه تنظيم ايليه ميه جك، حاصل
 بوقدر بالا پرواز اولوب ده بزي تام شو طويلانغه محتاج اولد بيمز صرده بويله
 برضربه آليه دى چار اتميه جك ايدى ..

* *

شيدى نه ياپه جغز؟ ايسته او كزده برقونفرانس وار. برقونفرانسك اشتغال
 اينده جكي مواددن برى، شه سز بلغارستان استقلال اوله جقدر. قونفرانس
 اركانى؛ امارت بوجركتنى، بوجركته كى استعجالى، طرز اجرا سنده كى سر كمشكى
 تقبيل اتمكله برابر فعلاً موجود اولان بر حالى — مأمول اتميز كه — جرح
 وابطال ايلسونلر. بزه « برشيدر اولمش، ذاتاً بلغارستاندن هانكى تابعى، هانكى
 فائده بى بلكه بور ايدى كز» ديه جكلر. ديه جكلر اما، بزه هيچ اولمازسه بوفداكار
 لغمزك مقابلنى ايسته مى، يكي دن تشكىل اينده جك اولان بوجكومتك موقعى لايقيه
 تعيين ايتديره لى، پك مهم بعض فوائد استحصال ايللى ز. اولا بلغارستانده اوقدر
 مسلمانلر ودها از مقدارده روملر وار. اولرك حقوقى، منافعى، سربستيسى،
 حقوق سياسيه سنى كوزه تلى ز. آندن صوكره ديون عموميه مسئله سى وار. مادر
 اصل سندن انشكاك ايدن هر هانكى بر مملكت، بوجركده بر قسمتى در عهده ايدر.
 بناء عليه بلغارستانه نفوس عموميه سى ايله متناسب اولمق اوزره بوجرك بر قسمتى
 تحمیل ايتلى ز. اوندن صوكره وير كولروار. بلغارستان اولرى ويرمه مكه قالقيشه جق.
 حال بوكه بو وير كولره ديون عموميه نك، اجانبك حقى تعاق اتمشدر. بناء
 عليه بو وير كولرى فائضى عد ايدرسدك بو فائضه تقابل اينده جك رأس الماله
 معادل بر مقدار دين ينه امارته وروم ايل شريق به افراز ايدلمليدر.

صوك شمندوفر حادثه سى ده طبيعى اونودلماق ايجاب ايدر. بلغارستان بونى
 صاحب اصليسى اولد بيمز ايچون بزدن صا تون آلمه اجبار ايدلمليدر. بونك ايچون
 اوروپادن استقراشمى اينده جك، بشقه صورتله پاره ي تدارك ايليه جك، حاصل
 نه ياپه جقسه ياعليدر.

دوشونيله چك ديكر بر ماده ده بلغارستان تبعه سى ماده سيدر. بلغارلر، بالا پرواز و حريص اولد قلرندن احتمال كه تبعه لرى، قونسولوسلرى ايجون عهد و امتيازات قديمه نك بخش ايتديكى معافى اتيسته مكه قانقيشه چقلر، او كاده زنه ار ميدان و ير لمليلدر. يالكرز بوجهت دكل تجارت خصوصنده. هچ بر صورتله دول ساره يه مقيس طوتلالي و بناء عليه يوزده اونبر كرك رسمى كي قيود اونك حقننده جارى اوله مامليلدر. بلغارستان ايله مناسبات تجاريه مزده ايترايسهك يوزد يوز، يوزده ايكي يوز كرك رسمى طرح ايتلى يز اما بونلر، باخصوص شوز جريات تجاريه و منافع تبه مسئله سى بلغارستانه كران كده چك اعش، نه ياپهلم؟ تاج كييك قولاي بر شى دكل، اونك ده كلفلترى وار. بو نشئه نك ده خاى وار. هر طنطنه و دبده ظاهر به نك آجى بر حسابى وار. شمدى به قدر بلغارستان، استقلالك كافه فوايدينه مختاريتك ده كافه فوايدى غم ايدرك استفاده ايتمكه ايدى. فقط بوندن صوكره يغما يوق. غنيت غرامته كوره در.

بالخاصه در پيش ايديله چك بر نقطه ده اكسار خلددر. بلغارستانك نيم استقلالى يوزندن استحصال ايتديكى اك مهم فائده معنويه اكسار خك در سعادتده اقامتى اولمش ايدى. بو يوزدن بلغارلر ايله روملر اره سنده دائمى نزاع وجدال تحدث ايتمى نندن دولت عثمانيه جه حائل اولان مضرات ده بر طرف. ايشته فيما بعد بو مضرات ده محل ويرمى، بلغارستانه عائد اكسارخ بلغارستانده او طور مى وممالك عثمانيه ده كي بلغارلر ايشنه آرتق قاريشمامليلدر.

ايشته خاطر مزه كلن جهات بوندن عبارت اولوب ماهر ديپلوماتلر مذك بو جهتلرى مع زياده دوشونش اولد قلرينه شهه من يوقدر.

اسماعيل صق

